

Rudolf Steiner

ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ

Η ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΙΑΤΡΩΝ & ΙΕΡΕΩΝ

GA318

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΔΟΜΗ
ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΣΤΑΘΕΙΑΣ

Μετάφραση: Α. Στεργίου - Γ. Κατραμάδος

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ETRA

Τίτλος: Ποιμαντική Ιατρική

Υπότιτλος: Η συλλογική λειτουργία ιατρών και ιερέων

Τίτλος πρωτοτύπου: Pastoral Medicine

Αριθμός καταλόγου βιβλιογραφίας (GA318)

Η μετάφραση του βιβλίου αυτού έγινε με την ευγενική υποστήριξη του Ινστιτούτου Dr. Hauschka (Dr. Hauschka Stiftung).

Ομιλητής: Rudolf Steiner

Μετάφραση: Α. Στεργίου - Γ. Κατραμάδος

Επιμέλεια κειμένου: Κυριακή Βουδούρη

Επιμέλεια έκδοσης: Βάλλυ Καλοζούμη

ISBN: 978-960-6830-75-4

Εξώφυλλο: Jean-Baptiste Regnault:

L'Éducation d'Achille par le centaure Chiron

Εκδόσεις ETRA®

Ευεργετών 7, Π. Φάληρο, 17563

τηλ/fax: 210 9811753

www.etra.gr - etrapublishing@gmail.com

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή περιληπτική, η κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση της μετάφρασης του βιβλίου με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Οι πληροφορίες που παρέχονται σε αυτό το βιβλίο δεν μπορούν να αντικαταστήσουν τη γνωμάτευση ιατρού ή άλλου ειδικού της υγείας.

*Την μετάφραση αυτού του βιβλίου
την αφιερώνω στον πατέρα μου*

Μπορούμε να βρούμε την Φύση έξω από εμάς μόνο εάν έχουμε μάθει να την αναγνωρίζουμε μέσα μας. Αυτό που της μοιάζει μέσα μας θα πρέπει να αποτελεί τον οδηγό μας, την πυξίδα μας. Αυτό μας δείχνει το μονοπάτι της αναζήτησης.

~Rudolf Steiner

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Διάλεξη 1^η**: 8 Σεπτεμβρίου 1924 15
Σαφής διαχωρισμός του επαγγέλματος του ιερέα από του ιατρού. Ιστορικές πτυχές. Ο ιερέας: ποιμα-ντική φροντίδα του υγιούς και του αρρώστου. Η σημασία της νηστείας στην υγιεινή κ.λπ. Η θεραπευ-τική επίδραση των ιερών μυστηρίων. Η σχέση του ιατρού και του ιερέα με αυτούς που ασθενούν στην ψυχή. Η θεραπεία δρα από τη ζωή προς τη συνείδηση. Τα μυστήρια δρουν από τη συνείδηση προς τη ζωή. Η συνεργασία μεταξύ ιερέα και ιατρού, ο καθένας μέσα από το επάγγελμά του.
- Διάλεξη 2^η**: 9 Σεπτεμβρίου 1924 29
Παθολογικές αλλαγές στο φυσικό σώμα. Κατανόηση του ανθρώπινου οργανισμού από την οπτική της γλυπτικής και της μουσικής τέχνης, καθώς και μέσω της κατανόησης του Λόγου. Διαφορετικοί τρόποι με τους οποίους τα τέσσερα μέλη του ανθρώπινου όντος σχετίζονται μεταξύ τους. Οι συνέπειες. Στάδια της πνευματικής εμπειρίας. Οι Πυθίες. Η Αγία Τερέζα. Η μετάβαση από παρόμοιες καταστάσεις σε οργανικές ασθένειες.
- Διάλεξη 3^η**: 10 Σεπτεμβρίου 1924 45
Οι τέσσερις καταστάσεις της πνευματικής εμπειρίας. Η ανθρωποσοφική τους εξήγηση. Η επίδραση μιας τέτοιας ανάπτυξης στην ασθένεια. Η Αγία Τερέζα. Πώς το κάρμα μπορεί να περιπλακεί. Πώς μπορούν να κριθούν η ελεύθερη βούληση και η ευθύνη.
- Διάλεξη 4^η**: 11 Σεπτεμβρίου 1924 61
Η ανθρώπινη ανάπτυξη από τη γέννηση μέχρι την πρώιμη ενηλικίωση. Η κληρονομικότητα και η ατο-μικότητα. Ένα παιδί αντιλαμβάνεται το πνεύμα στο σύνολο του φυσικού του περιβάλλοντος. Οι δια-μορφωτικές δυνάμεις εργάζονται κι έπειτα απελευθερώνονται: μνήμη. Η ανάπτυξη των διανοητικών δυνάμεων. Οι ηλιακές δυνάμεις στα πρώτα επτά χρόνια: οι αιθερικές δυνάμεις διαμορφώνουν το σώμα. Σεληνιακές δυνάμεις στα επόμενα επτά χρόνια: αστρικές δυνάμεις αναπαραγωγής. Ο Ήλιος στην ψυ-χική-πνευματική δραστηριότητα

του παιδιού. Οι πλανητικές δυνάμεις στα επτά χρόνια που ακολουθούν. Αλλαγή στην αρχή των 20 ετών. Τα επόμενα επτά χρόνια. Στο τέλος, το ανθρώπινο ον εγκαταλείπεται από τις κοσμικές δυνάμεις. Η σημασία αυτής της χρονικής στιγμής: ελευθερία και ευθύνη.

Διάλεξη 5^η: 12 Σεπτεμβρίου 1924

79

Ιδιαιτερότητες της συνείδησης, της μνήμης, του λόγου, της θέλησης. Οι αιτίες τους. Τα τρία στάδια της παθολογικής ανάπτυξης. Ανικανότητα προσαρμογής της θέλησης στον κόσμο. Μνήμη στερημένη λογικής. Νοητική αναπηρία, ιδιωτεία, παράνοια. Εκ γενετής νοητική υστέρηση. Πρόωρη υποδοχή του οργανισμού του Εγώ = προσυνείδηση. Επίκτητη ιδιωτεία. Ο κίνδυνος των κακών παιδαγωγικών συστημάτων. Froebel.

Διάλεξη 6^η: 13 Σεπτεμβρίου 1924

97

Η ασθένεια ιδωμένη από την οπτική γωνία του κάρμα. Πεποίθηση προγενέστερων εποχών: η ασθένεια είναι αποτέλεσμα αμαρτίας. Στη σύγχρονη εποχή: η ασθένεια είναι το αποτέλεσμα ενός ασθενούς οργανισμού. Ferdinand Raimund. Προγενέστερες ενσάρκώσεις προκαλούν τον σχηματισμό της κεφαλής. Η ζωή μεταξύ θανάτου και επαναγέννησης προκαλεί τον σχηματισμό του αναπνευστικού συστήματος. Ο χειρισμός των ψυχοπαθολογικών περιπτώσεων. Η θεραπεία ως μια θεία υπηρεσία.

Διάλεξη 7^η: 14 Σεπτεμβρίου 1924

113

Η διαφορά μεταξύ των διαδικασιών που λαμβάνουν χώρα έξω από τον άνθρωπο και αυτών που λαμβάνουν χώρα μέσα στον άνθρωπο. Η εισπνοή δημιουργεί το ανθρώπινο ον: δραστηριότητα του αστρικού σώματος. Εκπνοή: δραστηριότητα του αιθερικού σώματος. Κοσμική αστρικότητα ενεργή στη διάρκεια του ύπνου. Νευροαισθητήρια διαδικασία, μια λεπτοφύεστη αναπνοή η οποία λαμβάνει χώρα στο στοιχείο θερμότητας. Φως, χημισμός, η ζωή εισπνέεται με το στοιχείο θερμότητας παράγοντας τη σκέψη, το συναίσθημα, τη θέληση. Τα κυκλοφορικά συστήματα του σώματος ως προβολή των διαφόρων πνευματικών δραστηριοτήτων. Κάρμα από το παρελθόν, κάρμα για το μέλλον.

Διάλεξη 8^η: 15 Σεπτεμβρίου 1924

131

Οι δυνάμεις του Σύμπαντος: η δράση του Ήλιου, της Σελήνης και των πλανητών επάνω στα φυτά. Η ζωή του Ήλιου σε σχέση με το ανθρώπινο ον. Εισροή και εκροή κάρμα. Ο Ήλιος και η Σελήνη στη με-ταξύ τους σχέση. Η τέλεση των μυστηρίων ορμώμενη από αυτή τη γνώση.

Διάλεξη 9^η: 16 Σεπτεμβρίου 1924 145

Αιτίες ασθένειας που πηγάζουν από τον ύπνο. Η αναζήτηση της φαρμακευτικής θεραπείας (αντιμετώπισης). Υπνοβασία. Εγκοίμηση. Οι σύγχρονοι ιατροί πρέπει να ασκήσουν συνετή παρατήρηση και να αντιμετωπίσουν ευθέως τη ζωή. Υλισμός, πνευματισμός. Παραδοσιακή παθολογία και θεραπεία. Ο ιερέας πρέπει να μιλά για την ασθένεια έχοντας γνώση των επαναλαμβανόμενων γήινων ζωών.

Διάλεξη 10^η: 17 Σεπτεμβρίου 1924 161

Υπερνικώντας την παθητική σκέψη μέσα από την επίγνωση της θέσης του ανθρώπου στον Κόσμο. Το ανθρώπινο Εγώ μεταξύ της αναπνοής μιας μέρας και του Πλατωνικού κοσμικού έτους. Το κοσμικό έτος σε σχέση με τον αναπνευστικό ρυθμό μιας ημέρας, μιας ζωής. Αφύπνιση και ύπνος. Οι δυνάμεις του χειμώνα και του καλοκαιριού δημιουργούν το νευροαισθητήριο σύστημα και το μεταβολικό σύστημα. Ο κόσμος σύμφωνα με τα μέτρα, τους αριθμούς, το βάρος. Ο παράλογος κόσμος. Από τη «-νομία» στη «-σοφία».

Διάλεξη 11^η: 18 Σεπτεμβρίου 1924 181

Η ιατρική στα αρχαία μυστήρια. Η αναβίωσή της στην εποχή μας. Υποφύση, φύση, υπερφύση. Πατέρας, Χριστός, Πνεύμα. Παθολογία της εξελισσόμενης ανθρωπότητας. Ο θάνατος στον Γολγοθά: η θεραπευτική διαδικασία. Η απραπός του ιατρού – Η απραπός του ιερέα.

Βιογραφικό Rudolf Steiner 196

Πρόλογος του Εκδότη

ΑΥΤΟ το βιβλίο περιέχει υλικό το οποίο για πολλά χρόνια κυκλοφορούσε μεταξύ ιερέων και ιατρών υπό τη μορφή χειρόγραφου. Το κοινό στο οποίο απευθύνονταν οι διαλέξεις ήταν περιορισμένο σε ιερείς και ιατρούς, καθώς η πρόθεση με την οποία δόθηκαν οι διαλέξεις αυτές ήταν να εξυπηρετηθούν οι εσωτερικές ανάγκες αυτών των δύο επαγγελματιών. Υπό αυτή την έννοια, οι διαλέξεις αυτές παρέχουν επισημάνσεις για τον τρόπο με τον οποίο ο Steiner έθεσε τα θεμέλια ενός εσωτερικού μονοπατιού το οποίο συνδέεται με ένα συγκεκριμένο επάγγελμα. Είναι λογικό να υποθέσουμε πως αν είχε ζήσει περισσότερο θα είχε παραδώσει παρόμοιους κύκλους μαθημάτων και σε άλλες επαγγελματικές ομάδες. Ιδιαίτερη σημασία έχει η αφιέρωση ενός στίχου ενός ποιήματος με τη μορφή μάντρα για την υποστήριξη της επαγγελματικής δραστηριότητας (δείτε στην τελευταία διάλεξη), ενός ειδικού στίχου για το κάθε επάγγελμα. Η άσκηση πάνω στην συγκεκριμένη στροφή θα μπορούσε να συνδεθεί με τα καθήκοντα και τις ευθύνες που θα αναλάμβανε ένα άτομο, όταν θα παρακολουθούσε ένα από τα παραρτήματα της *Σχολής Πνευματικής Επιστήμης* στον τομέα κάθε συγκεκριμένου επαγγέλματος.

Τα σχόλια του Steiner για το "άνοιγμα" στον πνευματικό κόσμο που μπορεί να ακολουθήσει σε αρκετές ψυχικές επιβραδύνσεις ή ασθένειες, προοιωνίζουν μια πολύ σημαντική εναλλακτική ψυχιατρική για την εποχή μας.

Είναι περιττό να πούμε πως το υλικό προϋποθέτει μια συγκεκριμένη εμπειρία επάνω στην ανθρωποσοφία, δηλαδή τουλάχιστον μια εξοικείωση με τις βασικές έννοιες.

~Etra

Για τις δημοσιεύσεις των διαλέξεων του Ρούντολφ Στάινερ

ΤΗ ΒΑΣΗ για την ανθρωποσοφικά προσανατολισμένη πνευματική επιστήμη αποτελούν τα γραπτά έργα του Ρούντολφ Στάινερ (1861-1925). Παράλληλα ο ίδιος από το έτος 1900 ως το 1924 έδωσε πάρα πολλές διαλέξεις, τόσο δημόσιες, όσο και για τα μέλη της αρχικά θεοσοφικής και μετά ανθρωποσοφικής εταιρείας. Ο ίδιος δεν ήθελε αρχικά οι ελεύθερα δοθείσες διαλέξεις να τυπωθούν σε γραπτό λόγο, επειδή όσα ανακοινώθηκαν προφορικά δεν ήταν προορισμένα για γραπτό λόγο. Επειδή όμως πολλές διαλέξεις καταγράφονταν από ακροατές και κυκλοφορούσαν σε γραπτά όλο και αυξανόμενα με ελλείψεις και λάθη, απεφάσισε να βρεθεί μια λύση σ' αυτό. Αυτήν την αποστολή ανέλαβε η Μαρία Στάινερ φον Σίβερ (σύζυγος του Ρούντολφ Στάινερ). Αυτή ανέλαβε να συγκεντρώσει τα στενογραφημένα κείμενα, να γίνει η απαραίτητη επιμέλειά τους και να εκδοθούν. Επειδή όμως ο ίδιος ο Ρούντολφ Στάινερ λόγω έλλειψης χρόνου ελάχιστα τέτοια γραπτά μπόρεσε να διορθώσει, ζήτησε στις εκδόσεις όλων των διαλέξεών του, τις οποίες δεν πρόλαβε να διορθώσει, να αναφέρεται η επιφύλαξή του: «Να υποτίθεται ότι τα κείμενα που δεν έλεγξα μπορεί να έχουν λάθη.»

Μετά τον θάνατο της Μαρίας Στάινερ (1867-1948) ξεκίνησε σύμφωνα με τις υποδείξεις της η έκδοση των απάντων του Ρούντολφ Στάινερ. Το παρόν βιβλίο αποτελεί μέρος αυτών των απάντων.